

สุนิสา กินาวงศ์ 2555: การประเมินความเสี่ยงเชิงคุณภาพของการนำเข้าเชื้อไวรัสโรคปากและเท้าเปื่อยโดยสัตว์มีชีวิตเข้าพื้นที่ภาคตะวันออกของประเทศไทย ปรินญาวิทยาสาตรมหาบัณฑิต (ระบาศึกษาทางสัตวแพทย์) สาขาระบาศึกษาทางสัตวแพทย์
ภาควิชาสัตวแพทยศาสตรานุศาสตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
รองศาสตราจารย์ธีระ รักความสุข, Ph.D. 127 หน้า

มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อประเมินความเสี่ยงเชิงคุณภาพของการนำเข้าเชื้อไวรัสโรคปากและเท้าเปื่อยโดยสัตว์มีชีวิตเข้าพื้นที่ภาคตะวันออกของประเทศไทย ในเขตภาคตะวันออก รวม 8 จังหวัด แบ่งพื้นที่ตามมาตรการควบคุมโรคออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนพื้นที่ควบคุม และพื้นที่แนวกันชน ระหว่างเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2554 - มีนาคม พ.ศ. 2555

ข้อมูลการประเมินจะได้จากการตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึก กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ ร่วมกับการรวบรวมข้อมูลทางวิชาการ ข้อมูลของกรมปศุสัตว์ และข้อมูลพื้นฐานภายในพื้นที่ ออกทำการศึกษาทั้งหมด 3 ครั้ง จำนวนผู้ถูกสัมภาษณ์ทั้งหมด 106 ราย การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงใช้หลักการตามองค์การโรคระบาดสัตว์ (OIE, 2004) โดยได้จำแนกความเสี่ยงเป็นระดับของความเป็นไปได้ (likelihood) ออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับแทบจะไม่พบ ระดับต่ำ ระดับกลาง และระดับสูง และให้ระดับความไม่แน่นอน (uncertainty) เป็น 3 ระดับ คือ ระดับต่ำ ระดับกลาง และระดับสูง ตามลำดับสำหรับความเสี่ยงในแต่ละขั้นตอน

ความเสี่ยงที่จะนำโคและกระบือที่ติดเชื้อไวรัสโรคปากและเท้าเปื่อยเข้าพื้นที่ อยู่ในระดับ “กลาง” และมีระดับความไม่แน่นอนอยู่ที่ระดับ “กลาง” ความเสี่ยงที่จะนำสุกรที่ติดเชื้อไวรัสโรคปากและเท้าเปื่อยเข้าพื้นที่ระดับ “ต่ำ” ความไม่แน่นอนอยู่ที่ระดับ “กลาง” ความเสี่ยงที่จะนำแพะและแกะที่ติดเชื้อไวรัสโรคปากและเท้าเปื่อยเข้าพื้นที่ อยู่ในระดับ “ต่ำ” ความไม่แน่นอนอยู่ที่ระดับ “สูง” ขั้นตอนที่สำคัญของการนำสัตว์กับคู่ที่จะเคลื่อนย้ายเข้าไปในพื้นที่ภาคตะวันออก คือ ต้องผ่านการตรวจวิเคราะห์เพื่อทดสอบหาส่วนโครงสร้างไวรัสที่ไม่ใช่โปรตีน (NSP test) ซึ่งจะส่งผลเป็นลบและการกักโรคที่ด่านกันสัตว์เพื่อตรวจสอบอาการของสัตว์ โดย 2 ขั้นตอนนี้มีผลกระทบต่อความเป็นไปได้ของความเสี่ยงที่จะนำโคที่ติดเชื้อไวรัสเข้าไปในพื้นที่ภาคตะวันออก